

фия в Машинном фонде русского языка. — М., 1990. — С. 118–134.

11. Фразеологічний словник української мови. — К., 1993. — Т. 1. — С. 4.

12. Там же. — Т. 2. — С. 978.

13. *Веселитский В. В.* Подача составных предлогов и союзов в словаре // Лексикографический сборник. — М., 1958. — Вып. 3. — С. 82–83.

14. Орфографічний словник української мови. — К., 1994. — 864 с.

15. Словник української мови: В 11 т. — К., 1970–1980.

16. *Баранов А. Н.* Грамматическая фразеология. — С. 120–121.

Другий міжнародний музикологічний конгрес «Шопен та його творчість»

Найвидатніші шопенологи з різних країн і континентів взяли участь в урочистому заході (Варшава, 10–17 жовтня 1999 р.), присвяченому 150-м роковинам від дня смерті Фредерика Шопена. Програма включала 84 доповіді, дискусії, майстеркласи видатних виконавців і професорів, круглий стіл «Шопен — романтизм», відвідування виставок автографів композитора та рідкісних видань його творів у Національній бібліотеці Польщі, концерти піаністів, хорових колективів, співаків і оркестру Національної філармонії.

Завдяки колосальній попередній роботі Наукового комітету конгресу, в якому працювали визначні вчені Польщі С. Чехлінська, Я. Екер, В. Новік, І. Понятовська, Я. Стежевський і М. Томашевський, форум пройшов на високому науковому рівні. Були обговорені філософські, естетичні, історичні аспекти творчості Шопена, виявлені нові документи й факти. Культурологічний напрям окремих доповідей поглибив уявлення про оточення композитора, зв'язок його спадщини з досягненнями попередніх польських митців та вплив на сучасну музичну культуру.

Нові філософські, естетичні й музикологічні підходи до вивчення феномену музики Шопена були висловлені в доповідях М. Томашевського (Краків), І. Понятовської та В. Новіка (Варшава), Дж. Ріка (Лондон), К. Грабовського (Париж), Дж. Кальберг (Філадельфія), С. Тамура (Токіо). Україну представляли Марія Солтіс і Любов Кияновська (Львів) та Тетяна Золозова і Валерія Шульгіна (Київ). Велику зацікавленість учасників форуму викликали видання творів Шопена з фондів НБУВ, відбиті у фотокопіях.

Проблеми інтерпретації фортепіанних творів композитора висвітлено в лекції про педалізацію проф. Женевської консерваторії Доменіка Мерле, у виступі проф. Катовіцької музичної академії Анджея Ясінського, який супроводжував висунуті тези блискучим виконавським показом. Майстерклас проф. Московської консерваторії Вікто-

ра Мержанова був присвячений драматургії сонати сі-бемоль-мінор Шопена.

З концертними програмами у Національній філармонії виступили представники різних національних фортепіанних шкіл.

Незвичайну концертну програму представили Ольга Пасічник (сопрано) і Єва Поблоцька (ф-но) — мазурки Шопена в транскрипції для голосу та фортепіано Поліни Віардо. Відомо, що на своєму останньому концерті у Лондоні влітку 1848 р. Шопен акомпанував цій співачці, яка виконувала його мазурки.

На вулицях Варшави звучала музика великого творця; в костьолі, де протягом двох років Шопен в юнацтві грав на органі, відбулася меса з проповіддю о. Фр. Яна Твардовського, виконувалися на органі найвідоміші прелюдії композитора. Всі присутні отримали безплатно спеціальний випуск газети «Варшавський кур'єр», присвячений пам'яті Шопена. У виданні вміщені остання фотография, повідомлення про смерть Шопена, надруковані у «Варшавському кур'єрі» 150 років тому (25. 10. 1849 р.), уривки статей із різних польських газет за життя композитора, афіші концертів, обкладинки видань його творів, репродукції картин із зображенням композитора.

Другий міжнародний музикологічний конгрес підтвердив, що творчість великого композитора залишається невичерпним джерелом відкриттів як у виконавстві, так і в галузі наукових досліджень. Це доводять і діючі майже у всіх країнах Шопенівські товариства. Отже, настав час утворення такої організації в Україні, яка має давні традиції виконання і вивчення творчості композитора. Польське Шопенівське товариство як головне в світі підтримує цю ініціативу.

Валерія Шульгіна,
к. п. н., завсектором нотних видань НБУВ

© Шульгіна В. Д., Київ, 2000